

TJEDNIK* izlazi svake su-
hote na celom arku.

predplata sa dostavom u
kuću, odnosno poštom:
godišnja . . . . . for. 4.—
polugodišnja . . . . . „ 2.70
četvrtgodišnja . . . . . „ 1.25
Za seoske gospodare na
godinu 2 for.

Uredništvo i odpravništvo
TJEDNIKA nalazi se u
Kolesarovoj tiskari.

TJEDNIK

OGLASI

primaju se u svakom jeziku
a plaća se 5 nč. za mali
(petit) redak prostora i 30
novč. biljegovine za svaki
oglas.

Rukopisi se ne vraćaju, a
nefrankirani se listovi ne
primaju. Pojedini broj stoji
10 novč.

bjelovarsko-križevački.

List za pouku, gospodarstvo, društveni i javni život.

Godina I.

U Bjelovaru u subotu 18. travnja 1891.

Broj 25.

Bjelovar 18. travnja 1891.

Sjednica upravnog odbora.

Pod predsjedanjem presvietloga gospodina kr. velikoga župana Radoslava pl. Rubido-Zichy-a, imao je upravni odbor županije bjelovarsko-križevačke dne 13. o. mj. svoju redovnu sjednicu.

Poslie pozdrava predsjednikova zadobi rieč g. Milan pl. Thanoffer, koji kratkim zanosnim govorom upravnom odboru predloži, da bi u svoje i u ime naroda županije Njegovoj Preuzvišenosti banu čestitao na Previšnjem odlikovanju redom zlatnoga runa.

Upravni odbor primio je predlog sa oduševljenjem, te uz burno „Živio“ zaključci, da se čestitka Njegovoj Preuzvišenosti brzojavno pošlinese, što je odma i učinjeno.

Poslie pročitan je odpis Njegove Preuzvišenosti bana od 7. ožujka tg. broj 672 pr. na predloženi izvještaj upravnog odbora o svom djelovanju u drugom poljeću 1890. Njegova Preuzvišenost prima izvještaj na povoljno znanje, te preporuča, da se i nadalje što većom pažnjom rješavaju zadružne diobe i da se umanjši občinski namet kod nekih občina, a članovima upravnog odbora izrazuje svoje priznanje zahvalnost na brzom i uspješnom uređivanju. Visoki ovaj odpis primljen je sa uzklikom „Živio ban“ do ugodnoga znanja.

Nakon toga prešlo se je na dnevni red.

Iz izvještaja financijskoga ravnateljstva:

Porezni zaostatak koncem godine 1890. iznaša: 547.308 for. 18¹/₂ nč. Propis za 1. četvrt 223.669 for. 55¹/₂ nč. na ovaj propis uplaćeno je do konca veljače tg. 107.849 for. 31 nč. u mjesecu ožujku 52.948 for. 65¹/₂ nč. Uzporedi ovu uplatu sa onom istog razdoblja godine 1890., pokazuje se uspješ povoljniji i te: do konca veljače sa 37.101 for. 10 nč. u ožujku 10.038 fr. 37¹/₂ Ukupno do konca ožujka tg. sa 47.139 fr. 47¹/₂ nč. Naprotiv tome izkazuje se uplata na vojno-oprostnoj taksi prema istom razdoblju prošle godine nepovoljnija sa 211 for. 27¹/₂ nč. Na biljegovini i postotnim pristojbama pokazuje se uplata takodjer dosta nepovoljna, pošto je ostalo na zaostatku 67.871 for. 59 nč. U cilostli se mora uspjeh označiti dosta povoljan, obzirom na gore iztahnuti višak ubranoga izravnoga poreza, što je jasan dokaz, da su občinska poglavarstva uspješno radila. Još je riješeno 9 predmeta iz porezne struke.

Iz strukovnih izvještaja vadimo samo ovo: 1. Namj. učiteljica Hermina Bittman u Hlebina imenovana je pravom učiteljicom; namj. učiteljica Danica Pećar u Grubišnom polju privremenom učiteljicom; namj. učitelji Jakopović Stjepan i Antolić Pavao u Novigradu pravim učiteljima; premješteni su: privr. učitelj Franjo Juračić iz Apatovca u Golu, namj. učiteljica iz Gole u Gudovac a postavljen je za namj. učitelja u Apatovac Ivan Lepušić.

U Garešnici sistemizovano je treće učiteljsko mjesto.

2.) Projekt ceste od Bjelovara do

Garešnice dovršen je i predložen je sokoju vladi. Po projektu stajala bi cesta 191930 for. 15 nč. Isto tako je dovršen i projekt za željezni most preko Bjelovacke na cesti Nart-Čazma a izpod velikoga Korenova.

Na odkupu javnih radnja unišilo je do konca ožujka o. g. 22762 for. 42¹/₂ nč. a u mjesecu ožujku 11021 fr. 17¹/₂ nč.

3.) Zdravlje pučanstva bijaše povoljno. Boginje su u križevačkom i garešničkom kotaru sasvim nestale. U Rakovcu bio se je pokazao dobar, te je uslied toga škola bila na 14 dana zatvorena. Novačenje provedeno je u svim kotarima izim u bjelovarskom i križevačkom, u kojima će biti ovoga mjeseca. Nastradala su tri čovjeka; jedan se utopio, jednoga ubilo drvo a jedan se popario. Ubio se je jedan.

3.) Za zemaljske pastuhe počela je pripusina perioda 1. o. mj. a licenciranje privatnih pastuha dovršeno je prošloga mjeseca. Najviše ih je licencirano u gjurgjevačkom (22) i koprivničkom kotaru (22).

5.) Odgojne su ploštine priredjene a sadjenje žira započelo je po osnovi. Proredjenje gajeva dovršeno je. Šumskih je šteta u moslavačkom, križevačkom i vrbovačkom šumskom kotaru 278 for. 87 nč.

Jeftimbeni zapisnik glede škole u Velikom Grdjevcu ustupljen je kr. županijskoj oblasti na nadležno uređivanje. Dozvoljeni su opravci: na školi u sv. Petru, župnoj crkvi u Velikom Trojstvu, župnom stanu u Cigleni i Glogovnici, uz odobrenje odnosnih do-

PODLISTAK.

Elikzir častnog oca Gaucher-a (Gošé.)

Francezki napisao Alphonse Daudet a preveo Koloman German.

— Pijte to, susjede; kušat ćete što nova!

I kap po kap, pomno i brižno, kao draguljar, kad broji svoje dragulje, natoči mi župnik Gravesonski dva prsta nekoga divnoga likera, zlatno-zelene boje. . . Kad sam ga popio, ugriao mi je srdee.

— To je eliksir oca Gauchera, veselje i zdravlje naše Provanse, reče mi vriedni starac ponositim glasom; prave ga u samostanu Premonstratenzkom, dvie milje udaljenom od Vašega mlina. . . Je li, da je bolji nego svi šartrezi celoga svijeta? . . . A da mu znate povjest! Vrlo je smiešna. Slušajte dakle. . .

I u prijaznom i mirnom blagovolištu župnoga dvora, urešenom slikama križnoga puta i svjetlima zavjesama na prozorima,

počne mi pripoviedati svojim priprostim načinom, dakako bez zamjere, pripoviedku, istina, malo skeptičnu, na način pripoviedaka Erasma ili Assoney-a.

Prije dvadeset godina bijahu Premonstratenzi, — ili bolje: bijeli fratri, kako ih zovu naši Provencalsci, — u velikoj biedi. Daste im vidili kuću, žalili bi ih. Veliki zid samostana, a i toranj crkve počeo se već rušiti.

Sve bijaše obraslo travom, kameni stupovi razpucani, a sveteći ležahu povaljeni. Nijedan prozor nebijaše ciel, nijedna vrata dobra. Po hodnicima i u kapelicama duvao je vjetar sa Rone tako, da suse ugase svieće, da se prelomilo olovo na prozorima i prelila blagoslovljena voda iz škropionica. Ali najžalostnije od svega bijaše toranj samostanski, prazan i niem, kao zapušten goblubnjak; i fratri, ne imajući novaca, da si kupe zvono, bijahu prinuždeni, obznanjivati jutarnje molitve regetaljkami iz bačemo-voga drva.

Jadni bijeli fratri! Još ih vidim, kako žalostno stupaju tielovskom procesijom u svojim pokrpanim kutama, bliedi, mršavi, hranjeni samo četrunima i ljubicama. Za njima stupaše prečastni gosp. opat, prigute glave, stideći se, što je morao iznietiti na sunce svoj pastirski štap, bez zlata i mitru od biele vune, gotovu košnicu za moljce. Gospodje u redovima idući, plakahu od smilovanja, a barjaktari podsmjehivahu se međjusobno na tiho, pokazujući na uboge fratre.

— Škvorci su mršavi, kada idu u jatu.

— Već su tako daleko došli bili nesretni ti bijeli fratri, da su sami sebe pitali, ne bi li bolje bilo, da odu u svijet, tražiti svaki sebi hljeba, gdje i kako ga nadje.

Jednoga dana, kada su baš razpravljali to važno pitanje, javiše prioru, da brat Gaucher želi biti saslušan u vieću. . . Za Vaše ravnanje neka Vam služi, da taj brat Gaucher bijaše kravar samostanski; t. j. on je sproveo čitave dane šuljajući se od arkade do arkade, tjerajući pred sobom

prinesbenih razpravnih zapisnika. Odobreni su završni računi: Upravne občine Severin za g. 1889., te občina Veliki Grdjevac, Grubišnopolje, Čazma i Ferdinandovac za g. 1890.; uzeta su na znanje razjašnjenja završnih računa upravnih občina Gudovac i Hercegovac i dozvoljen je povratak jamčevine bivšeg blagajnika občine Gudovačke Josipa Šnidara.

Riešeno je nadalje 12 diobnih, 5 potrošarinskih i 3 občinsko-upravna predmeta.

U svemu je došlo u razpravu 53 predmeta.

Od riešitba u zadružnim poslovima iztičemo onu pod brojem 197 u. o. jer je širega interesa. Njom se izriče načelo, da se pogodbama, koje je druga sklopila prije valjanosti zadružnoga zakona od g. 1889., ne smije uzkratiti oblastna potvrda, u koliko su one po dotle postojećim zakonima krie-postne bile, jer se ustanove zadr. zakona od g. 1889. (o najmanjoj izmjeri) ne mogu protezati na pogodbe i ugovore prije krie-posti toga zakona sklopljene.

Domaće i razne vijesti.

Preuzvišena banica radi mnogo oko toga, da se u odgojilištima čaštničkih kćeri ustroje zakladna mjesta za kćeri domaćih čaštnika c. i kr. vojske i kr. domobranstva.

Osobna viest. Presvietli gospodin veliki župan Radoslav pl. Rubido-Zichy boravio je u gradu 11., 12. i 13. o. mj.

Gosp. G. M. Kuzmano vić inspiciroao je dne 13., 14. i 15. o. mj. ovdješnju kr. domobransku posadu.

Umro je V. M. Golub, kr. zemaljski školski nadzornik u 72. god. života svoga.

Prenještenje. Premješten je kotarski pristav Ljubomir Nagl od kotarske oblasti u Bjelovaru kotarskoj oblasti u Krapini.

Izvanredna sjednica gradskoga zastupstva 14. o. mj.

Visoka vlada odpisom svojim od 6. travnja 1891. br. 1756. poziva gradsko poglavarstvo, da izašalje svoga zastupnika u Križevce k razpravi ob određenom obhod u željezničke pruge Križevci-Sv. Ivan Zabno.

Po jednoglasnom zaključku gradskoga zastupstva prisustvovati će 16. o. mj. kod obhodne razprave kao zastupnik grada Bjelovara načelnik, g. Simo Blaževac.

Zahvalnicu preuzvišenoga bana na čestiti povodom odlikovanja viteštvom zlatnoga runa primilo je zastupstvo uzklcima: „Živio ban!“

Načelnik priobćeje, da će preuzvišeni ban valjda već početkom svibnja službenim povodom posjetiti grad Bjelovar, te predlaže, da se izabere odbor za svečani doček.

Jednoglasnim izborom sastavljen je taj odbor od gg. Ivana Quinza st., Janka Gjörja i Nikole Marika, dočim je načelnik ovlašten, da udesi doček što dostojnije.

Izvišće načelnikovo o pitanju gradskoga zajma uzeto je s odobrenjem na znanje.

Napokon se je razpravljalo o odpisu visoke vlade i sbornoga zapovjedništva o gradnji nove vojničke bolnice u Bjelovaru. Zastupstvo je u principu za gradnju, koja bi stajala 70.850 for. a nosila 4000 for., ali, koliko je god i spremno, da udovolji svim potrebama vojske, žali, da imućtvene prilike za sada ne dozvoljavaju, da se gradi još i ova bolnica.

Željeznica Bjelovar-Križevci. Željeznički odbor županije bjelovarsko-križevačke sastao se je povodom raznih ponuda, koje su mu prispjele radi finansiranja i izgradnja željeznice Bjelovar-Križevci te je stvorio veoma važni zaključak. Odbor na me preuzeo je na se osobnu garanciju za vredradnje i sastavak detaljnoga projekta i nuždnih povjerenstvenih obhoda. Podjedno je sastavio predstavku na visoko ministarstvo poradi razjašnjenja onoga stavka visokoga odписа, u kojem je rieč o gradnji željeznice Križevci-Sv. Ivan, koju je predstavku presvietli gosp. barun Ljudevit Ožegović osobno odnio preuzvišenomu ministru trgovine, Ovo se razjašnjenje traži samo za umirenje poduzetnika, koji, kao inostranac, nije upućen u naše prilike.

Kod obhodne razprave koja se je 16. o. mj. u Križevcima svršila, sudjelovahu gg: minist. tajnik A. Ehrenhofer, gradj. savj. ministarstva trg. Heim, nadzornici kr. ug. drž. želj. Pohl i Novak, nadinžinir kr. ug. drž. želj. Kondor, odsječni inž. Krahl, c. i kr. satnik gen. štopa iz c. i kr. ratnog min. Mohora, kot. predstojnik Quasnička, žup. inžinir pl. Stanislavljević, načelnik Blaževac, načelnik Vukić, nadšumar Ha-

jek, načelnici onih občina, koje su interesni i koncesionar Josip Siebenschlein, inžinir iz Zagreba

Obhodna je razprava dovršena; prigovori su, koliko ih je bilo, odstranjeni te je nade, da će doskora uzsljediti gradjevna dozvola.

Jubilarna izložba. Eksekutivni odbor gospodarsko-šumarske jubilarne izložbe daje na znanje, da prima prijavnice još i do 30. travnja, jer sa dosadanjinj uspjehom nije sasvim zadovoljan.

Matica Hrvatska. Mnoga ggda. članovi nisu poslali po svoje knjige, a uprava Matice u Zagrebu traži već obračun od svoga povjerenika. Knjige se dobivaju kod istoga povjerenika gđna. odvjetnika Milana Rojca u Bjelovaru.

Pokušano umorstvo i samoubojstvo. Neki Križnjak Vatroslav. kača kod udove bravara Petra Salaja, navali na gospoju Salaj, kad se je ona desila u radionici svojoj. Gospoja stade bježati, a Križnjak izpali na nju dva hitca iz revolvera, nepogodivši ju. Cim pade drugi hitac, spotaknu se gospoja o tačke, koje stajahu u dvoru, i padne pozubce. Križnjak je valjda mislio, da je ubio gospodaricu svoju, te izpali na se dva hitca pogodivši se u srce.

Razlog, s kojega je navalio Križnjak na gospoju Salaj bijaše taj, što nije njega uzela za poslovodju nego drugoga kalfu, koji tek kratko vrijeme kod nje radi.

Glas iz občinstva. Primili smo pritužbu, koju ali ne možemo u cijelosti saobćiti. Tuži nam se na ime jedan roditelj za sve, da su klupe u pučkoj školi u najžalostnijem stanju, te d. ni malo ne odgovaraju zdravstvenim zahtjevima. Koliko je nama poznato, ima o tom zaključak gradskoga zastupstva, koji je stvoren prije 3 — 4 li godine a do danas načinjene su za dječaku školu cigle dve i klupe. Mi ćemo se na to pitanje još vratiti.

Strjeljana. Drago nam je, što možemo javiti, da se na Vojnovičevoju visočini gradi nova strjeljana, koja će se do prvoga svibnja dovršiti i svečano otvoriti.

Crveni križ. Bjelovarska podružnica crvenoga križa sabrala je prošle godine za centralu u Zagrebu 110 for. 50. novč., koju je svotu tamo priposlala.

Hellmesberger-ov quartett odgodio je poradi službenih zaprieka koncerat svoj na 28. o. mj.

dve mršave, izgladnjele krave, koje su pasle travu što je rasla u pukotinama taraca.

Odbranjen do svoje dvanaeste godine po niekoj luckastoj starici, koju zvahu „tetka Begon“ a odgojen dalje od fratara, nesretni kravar nije nikada ništa naučiti mogao, do čuvanja svojih goveda i kazivanja Pater noster-a, a i taj kazivaše po provensalsku, jer je imao tvrdu glavu a pamćenje težko kao olovo. U ostalom bijaše revan kršćanin, doduše mali sanjar.

Kada je unišao u dvoranu sbornu, plaho i nespretno, pozdraviv sakupljene, skljočne nogom u mjesto poklona. Prior, kanonici i blagajnik svi prasnue u grohotan smieh. Tako je bilo svagdje i uvijek gdje i kada se je pokazala ta dobra siedo glava, sa svojom kozjom bradom i svojim nešto bedastim očima; ali se zato brat Gaucher nimalo ne smete.

— Čaštna bračo — reče, svojim dobroćudnim glasom, prebirući prstima čisto od koštica uljike, — pravo imadu oni, koji vele, da prazni sudovi najbolje zvuče. Pomislite

samo! vrtajući po svojoj već dosta izprevrtoj glavi, mislim, da sam napokon ipak našao nešto, što će nas izbaviti iz naše biede.

Evo kako! Vi se dobro siećate tetke Bégon, one vriedne žene, koja me je čuvala, kada sam bio malen. (Bog joj primio dušu. Stara vragoljanka pjevala je uvijek ružne pjesme, kada se bijaše malo napila.) Ja ću Vam reći, moji poštovani otci, da se je tetka Bégon, dok je bila živa, bolje razumjela u gorsko bilje, nego koji stari korsikanski kos. Prije no je umrla, sastavila je iz pet ili šest vrstih trava, koje ćemo mi svi zajedno po gorama brati, divni i nepri-spodobni eliksir. Dosta je već tomu dugo, ali se nadam s pomoću Sv. Augustina i dozvolom našega oca opata, da ću ipak naći sastavinu toga tajinstvenoga eliksira. Mi dalje nećemo drugoga posla imati, nego pretočiti taj eliksir u boce, i prodati ga za skupe novce; tako će se naša zadruga pomalo obogatiti, kako to već čine naša braća Trapiste, i. . . Nije imao vremena

da svrši. Prior ustade, da ga zagrlji, a ostali kaonici hvataše ga za ruke. Blagajnik ješ više ganut, cjelivaše otrcani rub njegove kute. . . . Zatim se opet svi povrate na svoja mjesta, da nastave razmišljanje i vieće zaključci, da se od sada imadu povjeriti krave bratu Thrasybulu, samo da se brat Gaucher cielom dušom posvetiti može pripremi svoga eliksira.

Kako je našem dobromu bratu za rukom pošlo naći recept tetke Begon? Kojim trudom? Povjest to ne kaže. Jedino što se zna, da je već poslie šest mjeseci eliksir bielih fratara vrlo poznat i obljubljen bio. U cijeloj pokrajini nije bilo kuće, nije bilo kolibe, u kojoj ne bi našao na dnu izbe medju bocama kuhano-ga vina i vrčevima ulja po koju malu zemljanu bočicu, zapečaćenu grbom provensalskim, a urešenu srebrnim nadpisom, na kojem bijaše slika uzhićenoga fratara.

(Nastavit će se.)

„TJEDNIK“ izlazi svake subote na cijelom arku.

predplata sa dostavom u kuću, odnosno poštom: godišnja . . . . . for. 4.— polugodišnja . . . . . „ 2,20 četvrgodišnja . . . . . „ 1,25 Za seoske gospodare na godinu 2 for.

Uredništvo i odpravništvo „TJEDNIKA“ nalazi se u Kolesarovoj tiskari.

TJEDNIK

bjelovarsko-križevački.

OGLASI

primaju se u svakom jeziku a plaća se 5 nč. za mali (petit) redak prostora i 30 novč. biljegovine za svaki oglas.

Rukopisi se na vraćaju, a nefrankirani se listovi ne primaju. Pojedini broj stoji 10 novč.

List za pouku, gospodarstvo, društveni i javni život.

Godina I.

U Bjelovaru u subotu 25. travnja 1891.

Broj 26.

Bjelovar, 25. travnja 1891.

Ob obskrbi vojničkih udova i sirota.

Godine 1887., 27. travnja, potvrdilo je Nj. Veličanstvo zakon ob obskrbi udova i sirota častničkih i momaka vojske, mornarnice, domobranstva i pučkog ustanka.

Ovaj je zakon X. zakonskim člankom od 1. travnja 1891. znatno promijenjen.

Držimo, da ćemo našim poštovanim čitateljima, osobito pako mnogim poštovanim čitateljicama ugoditi, ako ovu toli zamašnu promjenu znanja i ravnanja radi i u našem listu iznesemo.

U zakonu od godine 1887. određuje §. 34. ovo: „Za one udove i sirote, kojih supruzi, odnosno otci prije onoga dana, kojim je ovaj zakon u kriepost stupio,

a.) nisu više aktivno vršili službu vojske, mornarnice ili domobranstva ili

b.) su već umrli, ostaju dosadanje odredbe u krieposti.

Novim je zakonom ova odredba ukinuta. §. 1. zakona od 3. travnja 1891. određuje, da ustanove XX. zakonskoga članka od godine 1887. valjaju od sada u potpunom obsegu i za udove i sirote takovih častnika vojske, mornarnice i domobranstva, koji su već 30. travnja 1887. umirovljeni bili, samo ako je udovoljeno §. 1. i 20. starijega zakona.

§. 2. novoga zakona određuje, da će jedanaestim travnja 1891. sve udove i sirote uživati ob-

skrbu po odredbama zakona od 1887., ali da ovu obskrbu neće moći tražiti za vrieme prije 11. travnja 1891.

Ne valja zaboraviti na §. 1. i 20. iz zakona od 1887., jer se u njima razjašnjuje, koje su te „sve“ udove.

U §. 1. starijega zakona određeno je, da imadu udove častnika pravo na trajnu godišnju mirovinu samo onda, ako sklopiše brak za ili prije aktivne vojne službe, te ako im je suprug pao pred neprijateljem ili inače u službi, ili ako si je drugim načinom stekao pravo na trajnu vojnu obskrbu. Ako se je pako častnik vjenčao, kad je već umirovljen bio, onda mu udova ima pravo na trajnu obskrbu, ako joj je suprug u službi nastradao, ako se je vratio u aktivnu službu i tad umro ili ako je poslie trogodišnjega službovanja ponovno umirovljen.

§. 20. istoga ovoga zakona sadržaje slične ustanove za trajno obskrbljivanje udova i sirota pravih podčastnika.

Ovim §§. točno su određene sve one udove, koje će počamši od 11. travnja 1891. uživati moći pogodnosti novoga zakona ob obskrbi udova i sirota častnika i momaka vojske, mornarnice, domobranstva i pučkog ustanka.

Vojne će oblasti pozvati sve udove i sirote, koje imadu pravo na nove ove pogodnosti, da ratnomu ministarstvu s mjesta podnesu svoje molbe za ponovno doznačenje ili preobredjenje obskrbnine. Ovim molbenicama, ako se radi ob obskrbi vojničke udove treba priložiti: 1.) Smrtočnicu supruga; 2.) matični list; 3.) vjenčani list; 4.)

krstni list udove i 5.) svjedočbu o njenom čudorednom ponašanju, u kojoj valja iztahnuti i to, da je sa suprugom nerazdružno i u mirnom braku živjela. Ako se pako radi ob obskrbi kakove sirote, to valja priložiti: 1.) smrtočnicu oca; 2.) matični list; 3.) krstni list roditelja i 4.) krstni list sirote.

Konačno spominjemo još i to: Ako koja udova ili sirota već uživa normalnu ili po milosti obskrbninu, to će im se ta obskrbnina samo tada preobrediti, ako su ustanove novoga zakona za obitelj povoljnije; u protivnom slučaju doznačivat će im se dosadanja obskrbnina.

Ovim zakonom mnogo je dobra učinjeno, jer će se mnogoj i mnogoj siroti liepo pomoći. Tako će n. pr. udova c. i kr. kapetana dobiti 350 fr. mirovine a sirota kapetana 70 for. na godinu, dočim su do danas vrlo malo dobivali, ili im se je obskrbnina diella samo po milosti, jer su im supruzi već umirovljeni bili, kad je 1887. godine izišao zakon ob obskrbi udova i sirota. S ovim pako zakonom uživati će te udove i sirote ista prava kao i one, kojih supruzi su 1887. još aktivno služili ili poslie toga vremena umirovljeni.

Dopisi.

Iz kotara bjelovarskoga. Zastupstva občina kotara bjelovarskog: Rača, Severin, Trojstvo, Kapela, Gudovac, Farkaševac i Ivanjska zaključila su čestitku i izaslanje deputacije Nj. Preuzvišenosti banu povodom odlikovanja redom zl. runa.

PODLISTAK.

Elikzir častnog oca Gauchera (Goše.)

Francuzki napisao Alphonse Daudet a preveo Koloman German.

S pomoću toga dobroga uspjeha, kuća Premonstratenska počela se je naglo obogaćivati. Toranj je bio već izgrađen. Prior imao je novu mitru, crkva krasno izradjene prozore, i u zvoniku zaori jedrim zvukom jednog krasnoga jutra ciela družba zvonova i zvončića.

Šta se dotiče brata Gauchera, tog ubogog lajka, koji svojim nespretnim ponašanjem podavaše tako često uzroka sveobćemu veselju, to se o njemu u samostanu više ni govorilo nije. Odsada obostojao je samo častni otac Gaucher, muž otvorene glave i dubokog znanja, koji življaše podpuno odijeljen, prost od raznih i običnih poslova samostanskih i zatvoren po cio dan

u svojoj pecari, dočim trideset fratare cielu goru pretraživahu, da mu pribave mirisavog bilja . . .

Ova pecara, u koju nitko, niti sam prior nije smio, bila je stara zapuštena kapelica na kraju kanoničkoga vrta.

Bezazlenost fratarska učinila je iz toga mjesto nešto tajinstvena i strašna; i ako se je slučajno koji smjoni i znatiželjni fratarčić s pomoću vinove loze, koja se je penjala uz zid popeo do ruže nad vratima, prestrašen brzo opet dolje skoprec, vidivši oca Gauchera sa njegovom dugom brađom kao kakvoga čarobnjaka, prignutoga nad svojom peći, držeći u ruci žestomjer; oko njega pako same retorte, ogromni kotlovi istaklene čievi, sve same čudnovate sprave, koje se čarovito blistahu u crvenom svjetlu prozora . . .

Pod večer, kad zazvoni zvono na pozdravljenje, vrata toga tajinstvenoga mjesta polagano se otvore, i častni otac uputi se u crkvu, da prisustvuje večernji. Sada je trebalo vidjeti, kako ga svi susrećaše, kada je

pošao samostanom. Sva braća postavise se u red, da ga puste sredinom proci. Svi šapatahu:

— Pst! . . . tiho . . . on ima tajnu!

Blagajnik bi ga sliedio i govorio mu poniknute glave . . .

Okružen savih strana laskavcima, otac Gaucher koracaše dalje sa širokim šeširom na glavi, koga je metnuo iz čela, tako, da se pričinjao kao sjaj oko glave svetca; i promatrajući sa zadovoljstvom prostrane dvorane zasadjene narančama pa modre krovove, na kojima se okretahu nove vjetrenice, pogledao bi kadkada u samostan gdje se medju novo postavljenim tankim stupovima kanonici ugobjenih lica a u novim haljinama dva po dva šeeu.

— To sve meni zahvaljuju, — govoraše sam sebi častni otac; te bi se ne malo uzoholio.

Siroma bio je za to dosta kažnjen. Viđit ćete kako . . .

U Ivanjskoj izabran je Martin Mra zović, dosadnji upravitelj, u skupštini od 17. travnja 1891. jednoglasno za načelnika, a za blagajnika raspisan je natječaj.

Za mjesto načelnika u Severinu javilo se je 12 kompetenata, a izbor će biti skorim.

Čazma 18. travnja 1891. Pogovara se, da se mjestu Čazmi u kotaru Vojni Križ kr. županije bjelovarsko-križevačke dojakošnji naslov „trgovišta“ oblastno oduzeti kani, jer se tobož ničim dokazati ne može, da je Čazma ikad trgovište bilo, pak da će se taj naslov kao protupravan napustiti i onaj sela poprimiti morati.

Koliko je u stvari istine, neka sude oni, koji tu viest šire, nu bit će svakako, da se Čazmanskomu ovom naslovu o glavi radi, jer je ovomjestno občinsko poglavarstvo u mjesecu veljači o. g. po statističkom urdu visoke kr. zemalj. vlade putem kr. kotarske oblasti u Križu pozvano bilo, da se opravda, kako dolazi Čazma do tog naslova te da ga valja izpravama dokazati.

Pošto občinsko poglavarstvo kao i područni župni aredi, kakovih izprava, kojima bi se u dokaz postojanja trgovištna naslova poslužiti mogli, — koji se, kako se iz ugarsko-hrvatske povjesti razabire, već godine 1199. i prije spominje, — ne imaju, jer su ove po svoj prilici, prigodom provale Tataru i Turaka u Hrvatsku, i temeljna razorenja Čazme popaljene ili ugrabljene, to ovo poglavarstvo nije moglo naslov ovaj opravdati.

Občinsko poglavarstvo obratilo se je stoga, iz vlastite micijative na revnog našeg akademika, elečasnog a gospodina prebendara Ivana Tkalčića u Zagrebu sa molbom, ne bi li poglavarstvu nužne izprave iz zemaljskoga, akademičkoga ili kojega privatnoga archiva dobiti i prepise od istih priposlati, ili uputu dati mogao, gdje i kojim bi se načinom do onih izprava doći moglo.

Gospodin Tkalčić, poznatom svojom ljubezljivošću, imao je dobrotu, listom svojim od 14. veljače 1891. sljedeće opisati.

„Što se tiče Vaše Čazme, Vi ste u potpunom pravu. Već godine 1199., pripovjeda ugarski kralj Emerik, da banovi hrvatski ne smiju ni odsjedati ni kunovinu pobirati od Čazmanaca, već da su oni samo glede toga biskupu dužni; to isto potvrđuje i god. 1200. Godine pako 1232., kada je

Jedne večeri, za vrijeme službe, dodje u crkvu neobično uzrujan; crven, sav zasopljen, sa prevrnutom kapucom a tako smeten, da u mjesto da smooči samo prste blagoslovljenom vodom, turi u vodu čiele ruke sve do lakata. Mislilo se s početka, da je bio neugodno dirnut, jer je prekasno došao ali kad se počne duboko klanjati orguljama i klupama, mjesto da se nakloni pred velikim oltarom, kad počme hježati po crkvi kao vjetar, bluditi celihi pet minuta po koru, da nadje svoju stolicu, pak sjednuvši — njihati se od desna na lijevo blagim podsmiehom na usnama, nastade obće začudjenje. Od breviara do breviara čulo se šapatiti :

— Šta je našemu otcu Gaucheru ?
— Šta je našemu otcu Gaucheru ?

Dvaputa već je prior izgubio strpljenje i lupio štapom o pod, dajući time zapovjed, da se šuti . . . Tamo dalje, na kraju kora doduše čitahu psalme dalje, ali odgovori bijahu bez svake pomnje.

Najedanput, baš u sredini molitve „Ave verum“, moj ti se otac Gaucher postavi u svojoj stolici, i zapjeva krepkim glasom :

„U Parizu živi neki bijeli fratar — Patanten, patatan, taraban, taraban.“ — — —
Obće snehivanje. Sve ustade.

(Nastavit će se)

biskup zagrebački Stjepan II, sagradio divnu crkvu sv. duha u Čazmi i do nje utemeljio kaptol sa prepozitom i kanonići zove to mjesto „Villa“ a u to doba taj se naslov davao trgovištem da često i gradovom: pa i tim što je osnovao u njem kaptol sa prepoziturom, jasno se dokazuje, da to nije bilo samo prosto kakovo selo. Povrh toga u listinah XIII. vieka, spominje se, „Čazmanska županija“, „comitatus chasmensis“, a po onodobnom, svaka je županija imala i svoj županijski grad, kao sjelo župana i županije to jest „castrum“, a takov grad za tu županiju bijaše Čazma.

Ali imamo za oboje, to jest za „castrum“ i za „oppidum“ izričnih viestih; tako zagrebački gradski spomenici, govoreć kako je 1. Augusta 1552. Ulambeg paša sa Turci provalio a Slavoniju i mnoga mjesta popalio, naročito vele, „ac castrum quoque Chasma obsederat et expugnaverat.“ A car Ferdinand II. 1550. naročito zove Čazmu „trgovištem“ oppidum, u onom pismu, kojim Čazmanskomu kaptolu njegov pečat autentičnim proglašuje uz ove rieči: „Quomodo post devastationem et exustionem capituli in „oppido“ Chasmensis existens“ . . .

S ovih malo vjestih, koje Vam u brzo ruku šaljem možete uviditi, da bi se Čazmi velika i ničim dokazana pogreška učinila, ako bi joj se dosadnji njezin naslov uzkratio.

Kako će svaki od cienjenih čitatelja, već iz samoga sadržaja ovog lista razabrati moći, naziva se mjesto Čazma potpunim pravom „trgovištem“ te bi mu se kako to i gosp. Tkalčić spominje, očita nepravda učinila, kada bi mu se dojakošnji njegov trgovištni naslov sa onim jednostavna sela, zamienio.

Iznoseći ovo no javu, hvalimo Velečastnomu gosp. Ivanu Tkalčiću na prijateljskoj usluzi, kojom je pružanjem gornjih podataka, mjesto Čazmu počastio a pojedno i veće upute dati obrekao, na čem mu već unapred hvalimo, te molimo gosp. čitatelje cienjenoga lista, da bi dobrotu imali podatke, u koliko bi ih pri ruci imali, ili za takove znali, občinskomu poglavarstvu priposlati ili bar doznačiti izvoljeli, kako bi, ako do ozbiljne borbe glede spomenuta naslova dodje, pobjedu održati moglo.

(Napomena uredništva. Ovu stvar treba občinsko zastupstvo u ruke da uzme te da se poskrbi za sve spise, kojima bi dokazati moglo, da je naslov „trgovište“ izravan. Samo tako moći će udovoljiti svomu opravdanomu osjećaju i ponosu.)

U Garešnici 20. travnja 1891. Sinoć u 10 sati astala je vatra u štaglju gostioničara Mate Zajgara, od koje se je i kuća zapalila, uslied čega je sve, osim nešto pokućstva, izgorjelo. Konji, posudje itd. uništeno je. Još i sada gori doljnja gradja kuće.

Novigrad kod Koprivnice. 19. travnja 1891. 17. ovog sakupi nas sve žitelje našega mjesta tužan glas trublje i zvona, kao i grozan plamen vatre, koja je u neopisivo kratko vrijeme siromašnu puku štetu učinila uništivši tri kuće 9. staja punih siena i žitka te kuruznih koševa i inih drugih stvari. S pomoću našega mjestnoga vatrogasnoga društva, zatim našega nam miloga i vazda u svakoj sgodi pripravnoga susjednoga mjesta Virja, kao i podobćina Delove i Plavšinać pošlo je za rukom utaložiti plamen a zatim žar podušiti. — Pučanstvo izražuju ovime odanu hvalu gore navedenima kao i ženskomu spolu, koji je neumorno vodu nosio u štrcaljke.

I vatrogasno društvo gjurgjevačko bi-

lo je pripravno već sa momčadi da u pomoć stigne: nu siromašni Gjurgjevac, koji trpi na pomanjkanju konja, nije hotio da predpregu za štrcaljke dađe, već je neki g. izjavio, da ako žele Novigradeći pomoć imati, neka si konje pošalju, oni pako da ne dadu konje.

Domaće i razne viesti.

Dvorski savjetnik dr. Vatroslav Jaglič, koji je tek nedavno pozvan za doživotnog člana u gospodsku kuću carevinskoga vieća, imenovan je ovih dana članom uredničkog odbora za izdanje djela „Austro-Ugarska monarkija opisana i orisana“, što ga je zasnovao pokojni kraljević Rudolf.

G. FML. pl. Fornyak pregledavao je dne 22. o. mj. domobranksu posadu u Bjelovaru, a 23. vojarnu i skladišta, a nakon toga prisustvovao je strijeljanju.

Jovo Knezić. Najmarkantnija i najpopularnija osoba u našem gradu c. i kr. major Ivan Knezić, umro je 18. travnja u 8. sati nakon teške i dugotrajne bolesti u 67. godini dobi svoje, te je svečanim načinom i vojničkim počastima 19. travnja u 4 sata poslie podne uz obće saučee na rimo-katoličkom groblju sahranjen.

Na liesu opazismo uz mnoge druge viencie i vienc grad Kostajnice, koje mu je počamsi od g. 1863. načelnikovao.

Mi ćemo obširniji životopis ovoga zaslužnoga čovjeka u jednom idućih brojeva iznieti te spominjemo za sada samo važnije momente njegova burna života.

Ivan Knezić rodio se je 1824 god. u Otravancu kraj Pitomače. 1839. nalazimo ga u Schwarzenbergovoj pukovnji, br. 19, u kojoj je služio kao „Regiments cadett“. 1848. bude častnikom imenovan, 1849. nadporučnikom a 1852. kapetanom u gjurgjevačkoj puk. broj 5. 1859. bude promaknut u I. razred kapetanske časti a 1863. umirovljen i Kostajničkim načelnikom imenovan.

Za velike svoje zasluge bude mu 1867. podeljen pravi majorski karakter, a već 1849 Leopoldov red III. razreda a 1859. red željezne krune za zasluge, stečene u bojevima u Italiji i Ugarskoj. Izim toga imao je pokojnik ratnu kolajnu i službovni častnički križ.

Za njim ostaju razeviljena udova i troje neobskrbijene djece.

Ovom sgodom moramo iztahnuti, kako nas se je neugodno dojmilo ponašanje občinstva kod pokojnikova groba za vrijeme samoga ukopa. Svećenici i raztužena obitelj jedva da su mogli pristupiti k liesu pred grobom, ma da je jedan nadstražar uljudnim načinom občinstvo molio, da se ukloni. Tom prilikom pogaženi su mnogi grobovi baš takovih osoba, kojima rođaci još i danas poštu čine ukrašavajući im grob. Naše je groblje tako liepo, a čin ukopa tako ozbiljan, da se čudimo, kako je občinstvo na svetosti mjesta i na sve drugo zaboraviti moglo.

Četerdesetgodišnjica. Ovih dana slaviti će naš vriedni podnačelnik, g. I. Quinz st. četerdesetgodišnjicu svoga zastupnikovanja u gradskom našem zastupstvu, u koje stupi prvi puta za načelnika Mihalovića i to g. 1851. U ovo 40 g. imao je grad 7 načelnika i to ovim redom: Mihalović, Baichetta, Rebrača, Turković, Cuvaj, Radanović i Blaževac. Od ovih živi (bilo još mnogo godina) samo posljednji.

Maló je ljudi, koji si kroz 40 godina povjerenje gradske jedne občine sačuvati mogu, Dao Bog, da nam g. Quinz još mnogo godina savjetom svojim u gradskom

TJEDNIK izlazi svake subote na celom arku.

predplata sa dostavom u kuću, odnosno poštom: godišnja . . . . for. 4.— polugodišnja . . . . 2.20 četvrtgodišnja . . . . 1.25 Za seoske gospodare na godinu 2 for.

Uredništvo i odpravništvo „TJEDNIKA“ nalazi se u Kolesarovoj tiskari.

TJEDNIK

OGLASI

primaju se u svakom jeziku a plaća se 5 nč. za mali (peti) redak prostora i 80 novč. biljegovine za svaki oglas.

Rukopisi se ne vraćaju, a nefrankirani se listovi ne primaju. Pojedini broj stoji 10 novč.

bjelovarsko-križevački.

List za pouku, gospodarstvo, društveni i javni život.

Godina I.

U Bjelovaru 2. svibnja 1891.

Broj 27.

Bjelovar 2. svibnja 1891.

O povećanju gradskoga teritorija. II.

U 24. broju ovoga lista počesmo razpravljati o povećanju gradskoga teritorija. Nastavljamo tek danas, jer smo morali uvodno mjesto ustupiti neodoljivim člancima.

U onom broju nanizamo nekoliko uzroka, s kojih bi za grad Bjelovar a i za okolicu probitačno bilo, da mu se pripoje Sredice, velike i male, Nove Plavnice i Ivanovčani. Tu su nam u peru ostali Markovci, koji se neposredno drže sjevero istočne strane grada Bjelovara, i koji spadaju, kao i Ivanovčani, obćini trojstvsnoj. I Markovačka djeca idu sva u bjelovarske škole, te valja i za njih ono, što je već u prvom članku o školama rečeno.

Izim već izbrojenih dodirnih točaka evo ih još nekoliko.

Po novom izbornom zakonu postao je grad Bjelovar biralištem za sva spomenuta sela, koja su do sada birala u Trojstvu. Evo vrlo važne dodirne točke grada i okolice.

Povrh svega toga spadaju rimokatolici Plavnice, Sredica i Ivanovčana bjelovarskoj rimokatoličkoj župi, pravoslavni ovih sela, bjelovarskoj pravoslavnoj parohiji, a izraeličani, bjelovarskoj izraelitičkoj bogoštovnoj obćini. Markovčani, bar oni što su bliži uz cestu, rade i onako oko toga, da pripadnu rimokatoličkoj župi bjelovarskoj, gdje i onako svršavaju svoje kršćanske dužnosti. Svakoga blagoga dana sa svih strana dolazi pobožan puk u Bje-

lovar, pa će uz pobožnost svoju izvršiti i po koji drugi posao. Kad već svi ti seljani toliko često u Bjelovar dolaze, nije li neprirnodno, da si porez n. pr. ne mogu u gradu da plate, nego moraju u Gudovac ili u Trojstvo. Koliko vremena potraži n. pr. pobožni obćinar, koji će i vjerske i obćinarske dužnosti revno da vrši, dakako svaku u drugom mjestu? Nije li sasvim prirodni zahtjev, da se ovim selima prirodno njihovo središte učini i političkim, dodielivši ih gradu Bjelovaru?

Načuli smo, da se je o tom pripojenju obližnjih mjesta gradu Bjelovaru već prije nekoliko godina dosta živo radilo, ali da su razturkane neke neistine, da su naglašene neke nepovoljne posljedice, koje bi stoga pripojenja pripojenim obćinama naškoditi mogle, itd. ako, da su se neki naših susjeda bez pravoga razloga toliko poplašili, da o kakovom pripojenju ni čuti nisu htjeli.

Takova jedna zaprieka njihovomu privoljenu bilo je mišljenje, da će sela, koja bi se pridružila gradu, izgubiti pravo drvarenja u imovinskim šumama. Ovo je mnijenje sasvim neosnovano, te mi ne možemo dosta glasno da doviknemo našim susjedima, da se toga ne trebaju bojati. Pravo drvarenja u imovinskim šumama ostaje pridruženjem sasvim netaknuto i nitko ga neće time izgubiti. To dakle ne može biti razlogom, da se Ivanovčani, Gudovčani, Plavničani ili Markovčani na stranu drže, kad god se govori o povećanju gradskoga teritorija.

Onda ćemo našim susjedima i to

još reći. Teško se plaća porez, ali mnogo teže namet. Toga nameta ali plaćaju sva ta sela bez iznimke. Grad Bjelovar nema nameta, te ga tako skoro ni neće razpisati, jer će se naše revno zastupstvo za nova dohodarstvena vreća do skora i uspješno pobrinuti.

Proti pridruženju izitalo se je i to, da bi seljani, pripojeni gradu, plaćali porez od kuća (razrednu kućarinu.) Budući da je ta danas već i u selima uvedena, ne bude razlike nikakove.

Pridruženjem tih sela gradu Bjelovaru, prestali bi dakle plaćati najnemiliju daću, t. j. namet.

Da je i za grad povećanje teritorija vrlo važno i zamašno pitanje, ne treba nam na dugačko i široko razlagati. Gradski je teritorij malen, vrlo malen. Gradu gotovo da je spriječen razvitak. Sve što grad ima, sastoji se od nekoliko vrtova, koje godimice za jeftine novce iznajmljuje i nešto pašnjaka. Eto, to je sve.

Da to nije dosta, žalostna je istina. Kad god n. p. ukonačuje vojsku za malo većih manevara ili za pregradnja u kasarnama, svagda smještava velik dio na tudjem zemljištu.

Služba redarstvenika vrlo je otežana, kadkada gotovo iluzorna. Koliko puta stoji stražar na gradskoj medji, pa turbuo gleda na izagnanu pticu, koja se brzo i lahko uzgnezdi na zemljištu gudovačke ili trojstvsanske obćine.

A i o nekim sajmovima, koji su se na drugoj strani medje nastavljali, znao bi takodjer koju reći.

PODLISTAK.

Eliksir častnog oca Gaucher-a (Gošé.)

Francezki napisao Alphonse Daudet a preveo Koluman German.

Čulo se je po koji puta:

— Van snjim . . . nečastivi ga je spopao!

Kanonici se krste. Štap prečastnoga gospodina lupa, da je strahota. . . . Ali otac Gaucher ne vidi ništa i ne čuje ništa. Dva su ga snažna fratra silom odveli na mala vrata kora, a on, otimajući se i lupajući oko sebe, nastavi svoj „patafen i taraban“.

Drugo jutro, već rano u zoru, klečaje nesretnik u oratoriju priorovu, kajuci se i moleći svoj „mea culpa“ i porosivši priora celom riekom suza.

— Eliksir, prečastni gospodine, to bijaše eliksir, koji me je prevario, — govoraše lupajući se u prsa. I gledajući ga tako skruše-

na, kako se gorko kaje, dobri prior bio je i sam ganut.

Ustanite, oče Gaucheru, ustanite i umirite se; sve će to proći kao rosa na jutarnjem suncu. . . . Napokon: sablazan ne bijaše tako velika, kako si ju vi predstavljate. Istina, pjesma je bila malo . . . hm! hm! . . . Ali ufajmo se, da ju izkušanci nisu čuli. A sada mi kažite, kako Vam se je to dogodilo. . . . Valja kada kušaste eliksir, je li? Imali ste malo pretežku ruku. . . . Jest, jest, razumijem. . . . Kao brat Schwartz, izumitelj pušanoga praha: bijašte žrtvom Vašega izuma. . . . Pa recite mi, vriedni moj prijatelju, da li je zbilja nužno, da Vi na sebi samomu pravite pokuse sa tim strašnim eliksirom?

— Žalibože jest, prečastni gospodine. . . . žestomjer mi doduše kaže jakost i stupanj alkohola; ali za ljubkost i finoću ja se ne pouzdam nego u svoj jezik. . . .

Veoma dobro. . . . Ali sada slušajte, što ću Vam reći. . . . Kada Vi ovako od

nužde kušate eliksir, je li Vam se to dopada, uživajte Vi u tomu?

— Žalibože, uživam, prečastni gospodine, — reče jadni otac porumeniv sav. . . . — Evo, već dvie večeri; da sam na njemu odkrio neki zamamljivi miris! . . . . Ali to bijaše bez dvojbe djavo sam, koji me je tako nasamario. . . . I za to sam ja tvrdo odlučio, služiti se u buduće žestomjerom, makar da liker ne bude više iste finoće. . . .

— Čuvajte se toga, — prekine ga živo prior. — Ne smijemo se izvrgavati toj pogibelji, da nam se ozvoluje naši kupci! Sve što odsada činiti imate — kad znate na čemu ste — jest: da budete na oprezu. . . . Gledajmo malo, koliko Vam treba da upoznate kakvoću? Petnaest do dvadeset kapljica, je li? . . . recimo dvadeset. . . . To bi djavo vrlo lukav biti morao, kad bi Vas sgrabio već kod dvadesete kapljice. . . . Medjutim, da izbjegnemo svakomu slučaju, ja Vas riešavam u buduće dužnosti, dolaziti u crkvu. Vi ćete moliti večernje molitve u Vašoj pecari. A sada idite u miru, častni

Evo dakle, nisu li po svim ovim nanizanim razlozima okolišna sela upućena na prirodno im središte, kr. slobodni grad Bjelovar, a ne mora li i gradu biti stalo do toga, da se to pitanje što skorije pokrene i riješi?

Dopisi.

Iz Kotara bjelovarskoga. Dana 27., 28., 29. i 30. travnja tg. obavljeno je glavno novačenje za stavni vanjski kotar Bjelovar. Pozvano je k novačenju iz I. dobnog razreda 293 momka, a došlo je 273. Od tih je sposobnim pronađeno i unovačeno 54; iz II. dobnog razreda pozvano 254 a došlo 241, te unovačeno 33; iz III. dobnog razreda 204, došlo 194 a sposobnim pronađeno 62; po tom u svemu pozvano 751, došlo 708, a unovačeno 149, dakle izostalo 43.

Iz stranih kotara došao je pred ovo povjerenstvo 21 vojni obvezanik.

Koprivnica 25. travnja 1891. Požar u Novigradu. Dne 17. travnja zarumeni se iztočno obzorje neobičnim rumenilom.

Naslutismo zlo, i rekosmo, jao si ga onome, kog to zlo stiže.

I doista bje zlo. U Novigradu dogodi se u 9 i pol sati večera gornjeg dana, valjda neoprežnošću stanara, vatra, (kako već javismo) u štali Bolte Filipčića broj 77. te za tren oka zaokupi 11 sgrada.

Vatrogasna društva: novigradsko i virjansko, te vatrogasne seoske udruge iz Deloya i Plavšince bijahu brzo na mjestu požara, te lepim skladom i neumornim radom prepričiče jošte veće zlo. Liepa im hvala!

Požarom nanešena je šteta od 3050 for. Od izgorjelih objekta bio je osjegurano samo jedan štagalj.

I ovaj puta zateče zlo, najveću sirotinju i potrebu.

Nadamo se, da će jednim stradalnicima darežljiva ruka pripomoći, a imovna občina da će im dati potrebne građevno drvo. Kotarska oblast preporučila je stradalnike županijskoj oblasti za dozvolu sabiranja milostunje, i imovnoj občini za doznaku potrebnoga građevnoga drva.

Domaće i razne vijesti.

Preuzvišeni ban započeti će službeno svoje putovanje po županiji bjelovarsko-križevačkoj 5. o. mj. Ovoga dana dolazi preuzvišeni gospodin u Vrbovac, te će pre-

moj otče, i pamтите . . . da valja dobro brojiti kapljice.

Ali da! Jadni otac, brojio on još toliko svoje kapljice, djavo ga je držao i nepustio više.

Čudnovate molitve slušala je pecara.

Po danu, sve je još išlo dobro. Otac bijaše dosta miran, priredjivao bi svoje lonce, svoje kotlove, izbirao bi oprezno biljke. . . . Ali u večer, kada je vario to mirisavo bilje, kada se je eliksir moćio u velikim bakrenim posudama, započnu muke našega jadnika.

. . . Sedamnaest . . . osamnaest . . . devetnaest . . . dvadeset! . . .

Kapljice padahu iz cievi u pozlaćenu kupu. Tih dvadeset kapljica otac proguta na jedanput, skoro bez vlasti. Samo za dvadeset i prvom bio je lakom. Oh, ta dvadeset i prva kapljica! . . . Da izbjegne napasti, pade na koljena, te u pecari svojoj niže otčenaš na otčenaš. Ali iz likera, još mlaćnoga, dizahu se hlapovi, koji mirisom

ko Križevca, Koprivnice, Novoga grada, Virja, Gjurjevca, Ferdinandovca, Kloštra, Pitomače, Otrovanca, Velikoga Grgjevca, Zdenaca, Grubišnoga polja, Hercegovca, Garešnice, Medjurica, Banove jaruge, Kutine, Popovače, Vojnoga Križa, Kloštra Ivanića, Tvrđe Ivanića, Čazme, Štefanja, Laminca, Ivanjske i Narte oko 8 sati na večer 12. stiđu u Bjelovar, gdje će 13. celi dan i 14. prije podne pregledavati urede i primati poklonstva, a u 1. sat poslije podne odputovati.

Gradsko zastupstvo i poglavarstvo dočekati će preuzvišenoga bana pod slavulskom kod Imenčekove gostionice, a ostale korporacije pred stanom velikoga župana. U ovom će stanu preuzvišeni gospodin konakovati.

Gradonačelnik izdao je 28. travnja poziv na pučanstvo.

Osobna viest. Preuzvišeni gospodin sborni zapovjednik FML. barun Bechtolsheim inspicirao je ovdašnju posadu 27. prošloga mjeseca.

Promaknuća i premještenja u domaćoj pukovnji. Podpukovnik Martin Lovretić imenovan je c. i kr. pukovnik; Dr. Gottheb Güttl, c. i kr. štopskim liečnikom i premješten je u Zagreb; nadporučnik Gjuro Komlenić, c. i kr. kapetanom II. razreda; kapetan Gjuro Valentić, c. i kr. kapetanom I. razreda; kapetan Šandor Badovinac, c. i kr. kapetanom I. razreda; kapetan N. Rotter, c. i kr. kapetanom II. razreda; nadporučnik Spiro Dobrić, c. i kr. kapetanom II. razreda; poručnik Pajo Angjelić, c. i kr. nadporučnikom, i častnički zamjenici pl. Philipović i Wanek, c. i kr. poručnicima. Na mjesto Dr. Güttla, za kim gotovo sav Bjelovar žali, dolazi c. i kr. pukovnijski liečnik Dr. Jeni.

Podpukovnik Ferdo Dits imenovan je kr. ugar.-hrv. dom. pukovnikom; kr. ug. dom. satnik N. Šarić kr. ug. hrv. domobranskim četnikom.

Povodom svibanjskoga promaknuća svirala je 28. prošloga mjeseca u 8 sati na večer vojnička glasba pred stanovima štopskih častnika, a kasnije mirozov.

Premješten je na vlastitu molbu sudbeni pristav Gjuro pl. Domin kr. kotarskomu sudu u Zlatar a sudbeni pristav Nikola Igić iz Zemuna kr. kotarskomu sudu u Garešnici.

svojim, okružise jadnika, i hoćeš, nećeš — eto ga pri kotlima . . . Liker bijaše krasne zlatno-zelene boje . . . Duboko prignut, otvorenih nosnica i poslastno diskajuci otac ga polagano miešase svojom cievićom, i pričini mu se, da vidi u kriesu mjehurčića, koji nastadoše miešanjem smaragdne tekućine, podsmieh očiju tetke Begon. Kao da su ga gledale, i kao da htjedoše reći .

Hajde, još jednu kapljicu!

I kap po kap, — pak nesretnik napuni do vrha svoju kupu. Onda, kao podsječen padne u veliku naslonjaču, pak se tielom, kao na pola mrtvim, neprestance žmirkajući, i škrtu otežući gutljaje, nasladjivaše svoj im griehom, govoreći po tiho i sladko se kajući: Ah! ja sam proklet . . . ja sam proklet . . .

Ali najstrašnije bijaše, da je na dnu toga djavolskoga eliksira opet i opet našao, ne znam kojom čarobijom, sve one ružne pjesme tetke Begon.

Gradsko zastupstvo obdržavat će svoju redovnu mjesečnu sjednicu 5. svibnja u 3 sata poslije pol dana.

Iz Križevaca. Zastupstvo sl. i kr. grada Križevaca u svojoj sjednici jednoglasno je zaključilo, da se Nj. preuzvišenosti banu povodom Previšnjega odlikovanja vitežtvom zlatnoga runa brzojavno čestita.

Vjenčao se kr. sudbeni pristav Eugen Müller sa bivšom učiteljkom u Gjurjevcu Milkom Levatićevom. Zivili!

Željeznica Bjelovar-Križevci. Kako već javismo u posljednjem broju ovoga lista, sastao se je željeznički odbor 25. travnja o. g. u Križevcima, te je sklopio sa tvrdkom M. Gfrerer u Budapešti ugovor za izvedenje nužnih predradnja za željeznicu od Bjelovara do Križevaca tako, da iste predradnje moraju do 1. srpnja 1891. dovršene biti, da politička obhodnja a zatim dozvolbene razprave uzslediti mogu. Podjedno je u tom ugovoru utinačeno, da će ista tvrdka preuzeti finansiranje i izgradnju pomenute pruge, u koju svrhu će joj odbor ustupiti definitivnu koncesiju i izprave o votiranim prinosima.

Uglavljeno je nadalje, koliko će članova odbor u ravnateljstvo birati, kada se jednom ustroji dioničarsko željezničko društvo.

Po sklapanju ugovora izaslala je tvrdka svoje inžinire, koji su jur 28. travnja stigli u Bjelovar.

Nakon rekognosciranja uputiše se u Križevce, gdje će svojim mjerničkim operacijama započeti.

Time bi bio posao posvema u tečaju te je gradnja željeznice ovim načinom gotovo osjegurana.

Dobrovoljno vatrogasno društvo u Bjelovaru obdržavati će svoju redovitu XVIII. godišnju glavnu skupštinu na dan 3. svibnja u 2 sata popodne tg. Dnevni red: 1.) izvješće o poslovanju u minuloj godini; 2.) izvješće blagajničkoga poslovanja i ob izpitanim računima; 3.) Izbori prema „ustanovama“; 4.) Promjena pravila. Odbor.

Gospodarska podružnica bjelovarska. 27. prošloga mjeseca sastao se je izložbeni odbor gospodarske podružnice, da sasluša izvještaj tajnikov o dosaznanjem radu. U sjednici čitan je popis svih izložitelja i sve prijavnice, koje donosimo na drugom mjestu ovoga lista.

Važan je zaključak odborov, da prima predmete za izložbu samo do 1. srpnja o. g. te da će prirediti u Bjelovaru predizložbu.

Pomistite, kako je bio smeten drugo jutro, kada ga njegovi susjedi u ćelijama podpraživahu:

Ej, ej, otče Gäucheru! imali ste sinoć cvrčke u glavi!

Opet je bilo suza, zdvajanja, posta, bičevanja. Ali to sve nije ništa koristilo proti demonu eliksira; i svake večeri, u isti sat, dodje napast!

Medjutim: naručbine u opatiji bivahu sve veće i veće, da je bio pravi blagoslov. Došlo ih je sa svih strana, iz Nima, Aixá, Avignona, Marseille itd. Samostan se bijaše pretvorio u tvornicu. Bilo je tu braće tovarača, braće etiquetteura, braće pisara i braće odpravljaja; od službe gospodnje izgubio se je kroz to po koji sat: ali Vam jamčim, da je siromašnu narodu okolice materijalne koristi doniolo.]

(Nastavit će se)

„TJEDNIK“ izlazi sveke subote na celom arku.

predplata sa dostavom u kuću, odnosno poštom: godišnja . . . . . for. 4.— polugodišnja . . . . . „ 2,20 četvrtogodišnja . . . . . „ 1,25 Za seoske gospodare na godinu 2 for.

Uredništvo i odpravništvo „TJEDNIKA“ nalazi se u Kolesarvoj tiskari.

TJEDNIK

OGLASI

primaju se u svakom jeziku u plaća se 5 nč. za mali (petit) redak prostora i 30 novč. biljevine za svaki oglas.

Rukopisi se ne vraćaju, a nefrankirani se listovi ne primaju. Pojedini broj stoji 10 novč.

bjelovarsko-križevački.

List za pouku, gospodarstvo, društveni i javni život.

Godina I.

U Bjelovaru 9. svibnja 1891.

Broj 28.

Bjelovar, 9. svibnja 1891.

Preuzvišeni gosp. ban započeo je svoje putovanje po našoj županiji dne 5. tm.

Svietloga bana prate: odjelni predstojnik Dane Stanković, kr. vel. župan Rad. pl. Rubido-Zichy, odsj. savjetnik Nikola pl. Jurković i upravitelj kr. žup. oblasti Peregrin Mlinarić. Mi ćemo o tom putovanju donieti obširne izvještaje. Dne 13. tm., kad će Njegova p. preuzvišenost boraviti u gradu Bjelovaru, izdat ćemo izvanredni broj „Tjednika“.

Preuzvišeni gosp. ban stići će u Bjelovar dne 12. tm. poslie 8 sati na večer, te će odsjesti u stanu kr. velikog župana.

Pod slavolukom (kod Imenčekove gostione) pozdraviti će gradski načelnik svietloga bana, dočim će se ostale oblasti i korporacije poredati pred stanom kr. vel. župana, gdje će Njegovu preuzvišenost u ime svih oblasti pozdraviti kr. županijski tajnik pl. Žigrović.

Dne 13. svibnja preduzeti će svietli ban u 8 sati pregledbu županije, arkiva, sudbenoga stola, kotarske oblasti i suda, ter ureda imovnih občina. U 12 sati primanje poklonstava, u 2 sata objed, naručen u sali „k zvezdi“ za sve predsjednike civilnih, vojničkih i crkvenih oblasti. Poslie podne pregledba županijske bolnice.

Dne 14. svibnja jutrom u 8 sati misa u katoličkoj crkvi; onda posjet inih crkvi, pregledba škola, dioničarskoga etablissementa. U 11 sati primanje i posjeti; u 12 sati intimni objed, a u 1

sat odlazak na kolima kr. vel. župana u Križevce. Tamo svečani oprost, a u 1/2, 6 sati vlakom u Zagreb.

Bjelovar, 9. svibnja 1891.

O povećanju gradskoga teritorija.

III.

Zakonski članak XVI. od g. 1870. ob uređenju občina i trgovišta, koja ne imadu uređenoga magistrata, donosi u 1. svom §. ovu ustanovu:

„Mjesta i sela, na koliko nisu u stanju sama po sebi nositi nadležee im kao posebnoj občini dužnosti i urediti se kao posebna občina, imaju se, kao što iziskuju javni obziri, a naročito tako, da će biti u stanju zadovoljiti dužnostim, koje će im kao obćini pripadležati, spojiti u jednu obćinu. Kod toga spojenja imade se, koliko je najviše moguće, gledati na zajedništvo interesah“.

Ovaj §. govori vrlo u prilog pitanju, koje smo mi evo pokrenuli. Ni Sredice, ni Playnice, ni Ivanovčani, ni Markovci ne bi mogli sami po sebi sačinjavati obćine takove, koje bi mogle nositi „nadležee im kao posebnoj občini dužnosti“. Ova su mjesta za takova šta premalena, jer evo u Sredicama ima 642 duše, u Playnicama 316, u Markovcima 734 a u Ivanovčanima 334. Poradi toga i jesu sela ova pridružena gudovačkoj i trojstvanskoj občini.

Ali, isti ovaj §. određuje i to, da se pri sačinjavanju občina imade „koliko je najviše moguće, gledati na zajedništvo interesah“.

I tu mislimo, da nije zakonu poduno udovoljeno. Mi ne poričemo zajedničkih interesa izmedju Gudovca s jedne i Sredice s druge strane, kao što će ih za celo biti i izmedju Trojstva pa Ivanovčana i Markovaca; ali nam zajednica tih interesa slabo probija. Nama se nekako prikazuje, kao da n. pr. interes, što ga Trojstvo imade na tom, da mu ostanu Ivanovčani, mnogo veći, nego li je interes Ivanovčana. A isto tako je i na drugo strani.

Ima interesa, ali zajedničkih je malo.

Mi smo već u dva članka nanižali mnogo zaista zajedničkih interesa izmedju spomenutih sela i grada Bjelovara i obrnuto, te bi mogli te doirne točke još i dalje nizati, kako bi još bolje dokazali, da će se §. 1. zakonskog članka XVI. od godine 1870. poduno udovoljiti tekar onda, ako se Ivanovčani, Sredice, Plavnice i Markovci sa gradom Bjelovarom u jednu gradsku obćinu spoje, jer ih zaista vežu mnogi i mnogi zajednički interesi.

Tako ćemo evo samo još i to spomenuti, da n. pr. Ivanovčani svoje mrtvace u bjelovarsko groblje zakačaju. Makar da nam je naše groblje već prenapunjeno, te bi ga što skorije trebalo znatno proširiti, ipak im se to inadalje dozvoljava, jer spadaju bjelovarskoj rim. kat. župi, jer su nam susjedi, jer će danas sutra onako k gradu pripasti i jer je naše groblje župno groblje.

PODLISTAK.

Elikzir častnog otca Gaucher-a (Gošé.)

Francezki napisao Alphonse Daudet a preveo Koluman German.

(Svršetak.)

Jednoga krasnoga nedeljnoga jutra, baš kada je blagajnik čitao račune od prošle godine, a ostali redovnici slušali ga pozorno i zadovoljno, bane naglo u sbornu sobu otac Gaucher:

— Svršeno je! . . . Neću više! . . .

Vratite mi moje krave!

— Šta je, otče Gaucheru, upita ga prior, koji je u istinu već nešto posumnjao bio. —

— Šta je, gospodaru?

— To je, da sam ja na najljepšem putu, pripraviti si vječnost paklenu . . . Ja nesretnik se opijam, ja se opijam . . .

— Ali, ta rekoh Vam, da brojite kapljice!

— Da, brojiti kapljice! čaše treba sada da brojim . . . Jest, častna braćo, tako sam daleko već dospio. Tri boćice svake večeri. . . Razumit ćete da tako ne može da ostane . . . Neka Vam pripravlja Vaš eliksir tko hoće . . . Mene neka smrvi striela božja, ako se ga još dotaknem!

Sada se više nije više smijalo.

— Ali nesretniče upropastit ćete nas! vikao blagajnik prevraćajući svoju veliku knjigu.

— Zar želite, da budem proklet?

Sada se digne prior.

— Častna braćo, — reče, pruživši svoju lepu, bielu ruku, na kojoj se blistaše pastirski prsten, — sve se to može urediti . . . Pod večer napada Vas uvijek djavo, je li sinko moj? . . .

— Jest, gospodine priore, redovito svaku večer . . . Pa i sada, kad pomislim na noć, sa dozvolom Vašom, znoj me probija, kao magarca kapitolskog, kad vidi svoj teret.

— E, pa dobro! umirite se . . . U

buduće molit ćemo svake večeri kod službe za Vaš spas molitvu sv. Augustina . . . .

I bez rieči, tobožnji otac, za pravo kravar Gaucher, lagan kao lastavicā, odleti i povrati se k svojim kotlovima.

I zbilja, odsada, svake večeri, poslie službe, služeći nepropusti nikada da kaže: — pomolimo se za našega siromašnoga lajka Gauchera, koji žrtvuje svoju dušu interesom zajedničkim . . . Oremus Domine . . . .

I dok se je preko svih tih bielih kapuca, koje niće ležahu u tamnoj crkvi dizao šapat molitve kao zimi vjetrić nad sniegom, tamo dole, na kraju samostana, iza razsvietljenih prozora čulo se, kako bivš kravar Gaucher iz svega glasa pjeva: i

— U Parizu živi bieli fratar, Pataten, patatan, taraben, taraban . . . . .

Tu sa zaustavi dobri župnik, sav prestrašen. — Milostivi Bože! da me čuju moji župljani!

Poznata je stvar, da su ove dvie nbćine vrlo velike; o tom nam dakle nije potrebno pisati. A da velike obćine upravu usporuju, izitalo se je baš u posljednje vrieme s raznih strana. U malim obćinama uprava je ujednostručena, jednovita, nezamršena i teže brzim tokom. Obćinsko je središte pristupnije, a pojedina su mu mjesta bliža: obćinar neće to iko vremena trošiti na hodanje poradi često neznatnih predmeta. Ali za ovu prištednju na vremenu nekako slabo mari naš narod: njemu — žali Bog — do vremena još ne stoji. A to je žalostno i po tom mu se može prosuditi stanje. Nadalje je i nadzor i nadgledanje obćinskog aparata puno laglje i jednostavnije. Ma pisalo se toga dosta u prilog ustrajanju manjih obćina. I tako ni s ove strane ne bi našli p težkoća. Pripojenjem sela, o kojima je rieč, umanjile bi se obćine Gudovac i Trojstvo, ali to bi upravi samo od koristi bilo. Što će Gudovac i Trojstvo odciepljenim selima gubiti, za toliko će i manje potrebovati; ako bi već kakav manjak nastao, mogao bi se s druge koje strane namaknuti.

Svakako će Sredičani, Plavnioč. ni, Ivanovčani i Markovčani vrlo pametno uraditi, ako budu mislili na se i na svoju korist. Imamo razloga, s kojih te naše susjede na to egoistično osjećanje podsjećati moramo, jer evo već sada, u prvom zametku ove stvari, našlo se je ljudi, koji kušaju poremetiti prirodni razvitak ovoga pitanja. Treba dobro paziti na one interese, s kojih ti ljudi tako rađe i govore pa će se svaki od njih odvratiti.

Neka susjedi naši dobro promisle ovu stvar, neka omjere koristi o eventualne kakove štete, pa im neće biti teško riešiti se na koju bi stranu i da li ostanu što jesu ili da postanu stanovnici kr. i slobodnoga grada Bjelovara i učestniji svih koristi, koje su s time skupćane.

Mi s naše strane učinili smo svojeji ne ćemo prestati radići oko riešenja toga za obje stranke toli zamašnoga pitanja. Mi ćemo i s drage volje saboćiti svako mnjenje u toj stvari, ali, sad stoji do gradskoga zastupstva ili do ovih sela, da to po nama potaknuto pitanje uspješno skrenu u zakonite puteve, jer samo tako bude od cie-log tog našeg razlaganja koristi.

Zakon od 5. veljače 1886. „ob ustroju i uredjenju uprave u županijah i kotarih,“ veli u svom 27. §. ovo: „U djelokrug županijske skupštine . . . . pada: . . . . 3.) riešavanje pitanja o prömjenah teritorijalnoga obsega obćina.“

Mi se stalno nadamo, da će naše revno zastupstvo s nama zajedno osjetiti korist, što ju grad u toj stvari ima i da će već skorih dana učiniti svoje, ne bi li se stvar već u idućoj županijskoj skupštini dokrajčila.

Dopisi.

Banovo putovanje po našoj županiji.

Vrbovec, 5. svibnja. Jutros oko 10 sati započe svietli ban, preuzvišeni gospodin Dragutin grof Khuen-Hedervary u našem mjestu svoje službeno putovanje. Već rano u jutro sakupilo se u Vrbovcu velika

množina naroda iz okolice tako, da je naše malo mjestance činilo utisak živahna gradica. Mjesto bilo je liepo izkićeno, sa svih kuća i sa najmanje seljačke kolibe vijale su se trobojnice, uz glavnu cestu duž cie-log mjesta pa sve do željezničke stanice stajali su stiegovnici zelenilom ovijani, sa kojih se takodjer veselo lepršise trobojnice. Pred obćinskom sgradom podigosmo liep slavulok sa nadpisom: Dobro došo svietli bane! U 9 sati u jutro počese se na našem kolodvoru sakupljati odličnici naše županije te obćinsko zastupstvo i činovništvo, da dočekaju svietlog gosta, pa da ga provedu u naše mjesto. Vidjesmo tu upravitelja kr. županijske oblasti g. P. Mlinarića sa županijskim inžinierom g. pl. Stanisavljevićem iz Bjelovara, narodne zastupnike gg. Berkovića, M. Rosenberga, Simića, Ferića i Dr. Matiju Pavelića, od vlastele vidjesmo Ljudevita baruna Ožegovića, markiza du Piennesa, pl. Fodroczya, baruna Hugo, Schünemanna i Fröhlicha, nadalje vidjesmo preč. gosp. kanonika-vikara Badovinca iz Križevaca, predsjednika kr. sudb. stola g. A. Vebera iz Bjelovara, predstojnika kr. kot. suda g. Dra. Žigu Herrnheiser iz Križevaca, upravitelja kr. dž. odvjetništva g. Drag. Gjurčića iz Bjelovara, kr. javnog bilježnika i odvjetnika g. Dr. M. Strižića iz Bjelovara, kr. financijskog ravnatelja g. Brusića zamjenika mu g. Ilića iz Varaždina, te kr. kot. predstojnika g. Hubera iz Križevaca i ostalo još činovništvo i zastupstvo obćine Vrbovačke. Naš dobrovoljni vatrogasni sbor došao je in corpore pod vodstvom svoga zapovjednika g. inžinira Schella, te je pravio špalir od perrona do tračnice, na koju je imao vlak ulaziti u stanicu.

Oko deset sati najavio je tutanj mužara da se vlak primiče i malo zatim izadje svietli ban uz gromki trokratni „živio“ mnogobrojnih prisutnika iz vagona, praćen od odjelnog predstojnika presvj. gosp. Danila Stankovića, vel. župana presvj. g. Radoslava pl. Rubide-Zichy i kr. vladinog savjetnika velem. g. Nikole pl. Jurkovića

Pred kolodvorskom sgradom na priredjenom već u tu svrhu mjestu pozdravi svietlog gosta upravitelj kr. županijske oblasti g. Peregrin Mlinarić u ime županije, na što se Njegova Preuzvišenost srdačno zahvali na odličnom dočeku, progovoriv i porukovav se zatim sa svakim pojedincem.

Odmah zatim krenula je nepregledna povorka kočija, koju je vodio banderij od 24 seljačka jahača, uz neprestano gruvanje mužara te uz radosno kliktanje mnogobrojnog pučanstva u mjesto Vrbovec, gdje je stala pred slavulokom. Tu pozdravi svietlog bana u ime kotara križevačkog predstojnik istoga g. Pavao Huber poduljim govorom, na koji je ban odgovorio, zahvalio se na srdačnom dočeku i preporučio narodu, koji ga je u velikom broju okružio, da djecu marljivo šalje u školu te da nepopuste u štovanju prema crkvi, jer su jedno i drugo temelji sretnoj budućnosti. Na kon toga pristupi krasan spol Vrbovački, koji po gospojici Jelki Smaić uz kratko slovo preda Nj. Preuzvišenosti krasnu kitu cvieća, koju je Nj. Preuzvišenost za vrieme cieloga svoga boravka kod nas u ruci nosio. Zatim pregledao je svietli naš glavari zemlje župnu crkvu, škole i obćinski ured, gdje je sbog svoje vrline i sposobnosti odlik van bio vrlo naš upravitelj obćine i bilježnik g. Slapničar. Oko pol 12 sati bio je doručak kod našega vlastelna markiza du Piennesa, a u 2 sata krenu svietli naš gost dalje put Ravna u Krževce, vodjen opet ve-

likim banderijam, a praćen velikim brojem pratilaca u dugom nizu kočija.

Gromkim, neprestanim „Živio ban“ praštao se je narod od svietlog gosta, a krasni naš spol obasu ga cviećem.

Domaće i razne viesti.

Nj. Veličanstvo kralj doći će 22. lipnja na Rieku, da prisustvuje kod vježba ratnoga brodovlja. 24. lipnja polazi u Opatiju a onda u Dalmaciju. Isto do-bno boraviti će na Rieci ugarski ministar predsjednik grof Szapari i ban grof Khuen-Hedervary.

Sabor. Predsjednik sabora sazvaio je sabor kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije na dan 21. svibnja o. g.

Florijanovo proslavljeno je, kao sva-ke tako i ove godine najsvetčanijim načinom. Naš dobrovoljni vatrogasni sbor dostojno je proslavio god svoga zaštitnika što pobožnošću što veseljem.

Pravoslavni uzkr. proslavljaju je najsvetčanijim načinom. U krasno to upravo ljetno vrieme bilo je vrlo mnogo pobožnoga naroda.

Račun gradsko obćinske blagajne o prihodu i razhodu za godinu 1890. Prihod: Dohodak gospodarstva 8390 fr. 27 nč.; najamnina od gradskih sgrada 2325 fr. 14 nč.; Zakupnina od nedeljnih i mjesečnih sajmova 12882 fr. 10 nč.; akcisa od pieća i točarine 9692 for. 49 nč.; potrošarina od pieća 22020 fr. 65 nč.; potrošarina od mesarenja i akcisa 7675 fr. 67 nč.; prihod od klaonice 1800 fr.; kamati od glavica 1947 fr. 61 nč.; ini dohodci 1794 for. 89 nč.; otkup za javne radnje 269 fr. 65 nč.; povraćene predplate predumjovi 350 fr. 22 nč.; povratak ulozenog novca za ogrjevna drva 8251 fr. 05 nč.; ovršbeni troškovi 127 fr. 58 nč.; javne predstave, skokovina i oglašenje 362 fr. 73 nč.; ošteta za pločnike i kanal 1042 fr. 96 nč.; za gradjevno drvo stiegovnike 237 fr. 52 nč.; zajam od imovne obćine gjurjevačke 20000 fr.; zadužnice za gotovinu 2809 fr. 95 nč.; gotovina za zadužnice 3048 fr. 20 nč. Ukupni prihod 105023 fr. 73 nč.; preostatak od 1889. u gotovom 4379 fr. 13 1/2; preostatak od 1889. u papirima 34570 fr. 55 nč. Ukupno 143978 for. 41 1/2. Ostalo na dugu 535 fr. 59 1/2 n;

Razhod: Gradsko poglavarstvo i ostale potrebštine za isto 12177 fr. 55 nč. mirovine 958 fr. 33 nč.; gospodarski troškovi 23694 fr. 65 1/2; gradjevni troškovi 9600 for.; vatrogasni troškovi 169 fr. 35 nč.; razsvieta grada 1459 fr. 93 nč.; ukonačenje vojske 416 fr. 21 nč.; predprežarine 150 fr.; odplata kamata na dug 887 fr. 50 nč.; povratak zajma 3000 fr.; pučke škole 8137 fr. 92; prinos za gimnaziju 2500 fr. za šegrt-sku školu 1544 fr. 01 nč.; crkveni troškovi 903 fr. 12 nč.; izvanredni troškovi 4200 fr. 01 nč.; nepredvidljivi troškovi 651 fr. 99 nč. za aproviziranje grada s drvi 9700 fr.: za gradnju nove vojarne 24569 fr. 58 nč.; zadužnice za gotovinu 2695 fr. 70 nč.; gotovine za zadužnice 809 fr. 95 nč. Ukupni razhod 108215 fr. 80 1/2 nč.

Sjednica gradskoga zastupstva. 2. o. mj. razpravljalo i riešilo je gradsko zastupstvo sliedeće predmete; 1.) Vladin odjel za unutarnje poslove javlja, da je dozvolio, da se za vrieme gospodarsko-šumar-ske izložbe u Zagrebu otvori zajednički vatrogasni tečaj. U ovaj tečaj poći će dva naša vatrogasca a gradsko je zastupstvo zaključilo, dati svakomu pripomoć od 25 fr. 2.) U stvari štete, koju je počinio za-